

KAZIUKO MUGĖ

NUO ŠV. KAZIMIERO PAGERBIMO ŠVENTĖS IKI TRADICINIŲ AMATŲ

JŪRATĖ BOŠAITĖ – MALINAUSKIENĖ,
VILNIAUS VYTĖS NEMUNĖLIO PRADINĖS MOKYKLOS PRADINIŲ KLASIŲ MOKYTOJA METORININKĖ

- SOSTINĖ PAVASARĮ PASITINKA NUO SENŲ SENOVĖS KAZIMIERINIŲ KERMOŠIUMI, MEILIAI VADINAMU TIESIOG KAZIUKU.
- TRADICIJA KILUSI IŠ ŠVENTOJO KARALAIČIO KAZIMIERO PAGERBIMO PROCESIJŲ, RENGIAMŲ NUO 1604 METŲ.
- SKAIČIUODAMA DAUGIAU NEI 400 METŲ, ŠIUO METU MUGĖ POPULIARI VISOJE LIETUVOJE, BE TO, NETURI LYGIŲ APLINKINIUOSE KRAŠTUOSE.

KARALAITIS KAZIMIERAS

- 1458 M. SPALIO 3 D. KROKUVOJE, VAVELIO PILYJE KARALIUI KAZIMIERUI JOGAILAIČIUI IR JO ŽMONAI GIMĖ SŪNUS KAZIMIERAS.
- KARALAITIS KAZIMIERAS GYVENO LABAI DORAI, GARSĖJO PAMALDUMU. PASAKOJAMA, KAD RYTAIS JĮ PASTEBĖDAVO DAR PRIE UŽRAKINTŲ BAŽNYČIOS DURŲ.
- KARALAITIS KAZIMIERAS MIRĖ 1484 M. KOVO 4 D.

ŠVENTASIS KAZIMIERAS (1)

- 1602 M. KARALAITIS KAZIMIERAS PASKELBTAS ŠVENTUOJU.
- SARKOFAGAS SU ŠV. KAZIMIERO RELIKVIJOMIS (PALAIKAIS) - SPECIALIAI ŠVENTAJAM SKIRTOJE KARALIŠKOJO KOPLYČIOJE VILNIAUS KATEDROJE.
- VILNIAUS SENAMIESTYJE STОВI ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIA, PRADĖTA STATYTI DAR 1604 M.

ŠVENTASIS KAZIMIERAS (2)

- 1604 M. GEGUŽĖS 10 D. VILNIUJE IŠKILMINGA EISENA BUVO SUTIKTA IŠ ROMOS ATGABENTA POPIEŽIAUS PAŠVENTINTA PURPURINĖ ŠV. KAZIMIERO VĖLIAVA. PROCESIJOS KELIAS NUSIDRIKĖ PER VISĄ VIDURAMŽIŲ MIESTĄ. DALYVIAI Į EISENĄ SUSIRIKIAVO KETURIAIS DIDELIAIS BŪRIAIS. PIRMIEJI – MIESTO AMATININKAI, PO JŲ RIKIAVOSI PIRKLIAI, TADA KARIAI, DVASININKAI IR VIENUOLIAI, PO JŲ ĖJO DIDIKAI. ATSKIRĄ BŪRĮ SUDARĖ UNIVERSITETO STUDENTAI. PO JŲ IŠSIRIKIAVO ORKESTRAS IR JAUNUOLIAI, PERSIRENGĘ RITERIAIS IR ANGELAIS, SU DIRBTINIŲ LELIJŲ IR BALTŲ ROŽIŲ ŽIEDAIS RANKOSE.

*ŠV. KAZIMIERO VĖLIAVA IR HERBAS.

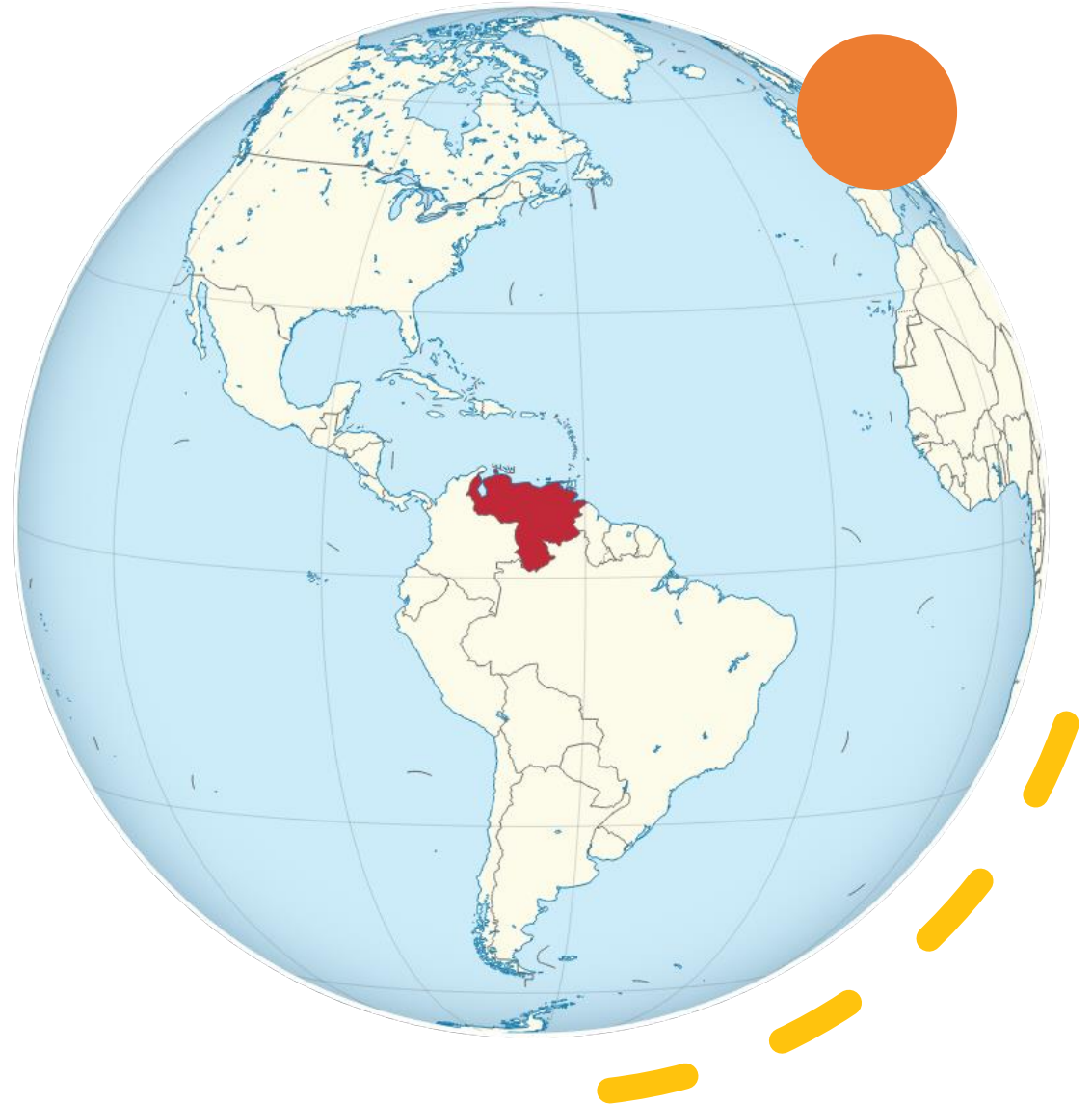
ŠVENTASIS KAZIMIERAS (3)

- IŠKILMINGOJI EISENA MIESTO GATVĖMIS TAPO GRAŽIA VILNIAUS TRADICIJA, KURI TĘSIAMA IKI ŠIŲ DIENŲ.

ŠVENTASIS KAZIMIERAS (4)

- 1636 M. ŠV. KAZIMIERAS PASKELBTAS PIRMUOJU LIETUVOS DANGIŠKUOJU GLOBĖJU, O KOVO 4-ĄJĄ, MIRTIES DIENĄ, – JO KASMETINĖMIS PAMINĖJIMO IŠKILMĖMIS.
- LIETUVOJE ŠV. KAZIMIERAS DAR LAIKOMAS JAUNIMO IR AMATININKŲ GLOBĖJU.
- ŠV. KAZIMIERO GARBEI PAVADINTAS VENESUELOS MIESTAS SAN KASIMIRAS (PIETŲ AMERIKA).

ŠVENTASIS KAZIMIERAS (5)

- SAKOMA, KAD NUO ŠV. KAZIMIERO, T. Y. KOVO 4–OSIOS DIENOS, JAUTIS BALOJE ATSIGERTI GALI, VIEVERSYS IŠGIEDA PIRMAJĄ GIESMĘ IR SNIEGAS IMA TIRPTI DAR SPARČIAU.

KAZIUKO MUGĖS IŠTAKOS (1)

- PER ŠV. KAZIMIERO ATMINIMO DIENĄ VILNIAUS KATEDROJE KASMET ĖMĖ VYKTI ATLAIDAI, Į KURIUOS SUPLAUKDAVO MINIOS ŽMONIŲ.
- NEATSKIRIAMA ATLAIDŲ DALIMI VISADA BUVO TAIP VADINAMAS „KERMOŠIUS“, PO BAŽNYTINIŲ IŠKILMIŲ VYKSTANTI PREKYBA IR PASILINKSMINIMAI.
- 1827 M. VILNIAUS PIRKLIAI IŠSIRŪPINO LEIDIMĄ RENGTI KELIAS DIENAS VYKSTANTĮ PREKYMETĮ. TAI JAU BUVO TIKROSIOS KAZIUKO MUGĖS PRADŽIA. SAKOMA, KAD JAU TADA Į MUGĘ SUVAŽIUODAVO NET KELI TŪKSTANČIAI VEŽIMŲ.

KAZIUKO MUGĖS IŠTAKOS (2)

- DAUGIAUSIAI BUVO PREKIAUJAMA VALSTIEČIŲ DIRBINIAIS, T. Y. VISKUO, KĄ KAIMO VYRAI GEBĖJO PAGAMINTI IŠ MEDIENOS ILGAIS ŽIEMOS VAKARAIŠ. TAI STATINĖS, KUBILIUKAI, DRUSKINĖS, PINTINĖS IR KREPŠIAI, ĮVAIRŪS SMULKŪS BALDELIAI.
- MUGĘ LABAI PAĮVAIRINDAVO MEDINIAI ŽAISLAI VAIKAMS. O BERNIUKŲ AKĮ YPAČ TRAUKDAVO ARKLIUKAI.

KAZIUKO MUGĖ VILNIUJE 1935–1939 M.

TRADICINIAI PIRKINIAI

- BEVEIK PRIEŠ 200 METŲ ATSIKADO IR VIENAS IŠ KAZIUKO MUGĖS ATRIBUTŲ – SALDUS MĖDUOLIS „KAZIUKO ŠIRDIS“, PUOŠTOS PIEŠINIAIS, VARD AIS AR ĮVAIRIAUSIAIS ŽENKL AIS.
- KITAS TRADICINIS PIRKINYS – „BARANKŲ“ (RIETAINIŲ, TRAPUČIŲ) KAROLIAI.
- REIKIA NEPAMIRŠTI BŪDINGŲ VILNIAUS VERBŲ, KURIOMIS PUOŠIASI VISA KAZIUKO MUGĖ. LABIAUSIAI PAPLITUSIŲ ŽOLINĖS VERBOS. JOS RISA MOS IŠ ŠAUSŲ LAUKŲ, MIŠKŲ IR DARŽELIŲ GĖLIŲ, ŽOLYNŲ, JAVŲ. IŠ VISO VERBŲ GAMYBAI VARTOJAMA PER 50 ĮVAIRIŲ AUGALŲ RŪŠIŲ.

AMATAI KAZIUKO MUGĖJE

- KAZIUKO MUGĖ – TIKRA VISOS LIETUVOS TAUTODAILININKŲ IR AMATO MEISTRŲ ŠVENTĖ.
- AMATAI – TRADICINĖS PROFESIJOS, KURIŲ ATSTOVAI VADINAMI AMATININKAIS, O DIRBINIAI PAPRASTAI GAMINAMI RANKINIAIS ĮRANKIAIS ARBA NEAUTOMATINĖMIS MAŠINOMIS.
- AMATŲ PASLAPTYS BUVO PERDUODAMOS IŠ KARTOS Į KARTĄ (TĖVO SŪNUI AR MEISTRO MOKINIUI).

TRADICINIAI AMATININKŲ PAVADINIMAI

- DAILIDĖ
- AUDĖJAS
- SIUVĖJAS
- KUBILIUS
- DAŽYTOJAS
- JUVELYRAS
- PYNĖJAS
- KALVIS
- STALIUS
- BATSIUVYS
- PUODŽIUS
- MŪRININKAS
- ODININKAS
- DUONOS
KEPĖJAS
- AKMENSKALDIS
- VERBŲ RIŠĖJAS
IR KT.

O KURĮ SENĄJĮ LIETUVIŲ AMATĄ
NORĖTUM IŠBANDYTI TU?

